

Zpráva o činnosti
Městské knihovny v Č. Krumlově
2004

1. Hlavní úkoly

- Zpracován projekt na rok 2004 v rámci programu MKČR – VISK 3 pro MěK v Č. Krumlově se záměrem získat státní příspěvek na změnu používaného integrovaného knihovnického systému LANius. Cílem přechodu z LANia na kvalitativně lepší systém je vyřešit problémy vyplývající ze současně používaných operačních systémů DOS a WINDOWS ve stávajících programech.

Na zavedení nového knihovnického systému CLAVIUS – přechod od 12 let používaného systému LANius – knihovna získala od MKČR finanční prostředky ve výši 130.000,- Kč.

Instalaci nových programů a převod veškerých dat provedla tábořská firma LANius, s. r. o. začátkem letních prázdnin.

Přechodu od jednoho systému k druhému předcházela série proškolení všech pracovníků knihovny.

- Byla poskytnuta konkrétní pomoc obecním knihovnám při zpracování dalších projektů v rámci **VISK 3** (k získání finančních příspěvků na zavedení automatizovaného knihovnického systému), příp. k získání podpory v **Programu Internetizace knihoven**, který vyhlásilo MIČR.
- Účast českokrumlovské knihovny na tradičních celostátních akcích „**Březen – měsíc Internetu**“ a „**Týden knihoven**“
- Byly připraveny a uskutečněny další lekce **Základní počítačové gramotnosti** (hlavně pro starší občany).
- Rozvíjena byla spolupráce se školami všech stupňů ve městě a dalšími organizacemi a institucemi (např. CEIS Šípek, KČT, ROSA České Budějovice, SONS, Jihočeská hospodářská komora aj.)

1.1 Číselné ukazatele	2003	2004
Registrovaní čtenáři celkem	2.634	2.705
- z toho do 15 let	535	535
Návštěvníci knihovny	36.124	35.047
Výpůjčky celkem	137.613	133.431
- z toho nauč. lit. pro dospělé	52.162	48.397
krásná lit. pro dospělé	68.552	67.550
nauč. lit. pro děti	4.816	5.393
krásná lit. pro děti	12.003	11.992
ostatní dokumenty	80	99
Výpůjčky periodik	19.302	18.975
Vzděl. a vých. kolekt. akce	95	102
Semináře, odbor. porady, konzultace	258	277
Výměn. soubory knih pro region/sv.	275/13.129	272/15.475
Počet uživatelů internetu	1.184	1.261
- z toho do 15 let	126	297
Psaní v text. editoru (počet uživ.)	53	45

Uvedené číselné ukazatele zahrnují činnost celé městské knihovny, tzn., že jsou započítány statistické údaje centrální knihovny v Horní ulici, pobočky Vyšehrad, Plešivec a Mír.

V ukazatelích je patrný mírný pokles návštěvnosti, což se projevuje ve snížení počtu celkových výpůjček. Potěšující je však narůstající počet registrovaných čtenářů (jejichž výpůjčky by se měly v následujícím období projevit).

Velmi dobře se během roku vedlo oddělení pro děti a mládež, kde lze sledovat mírný nárůst v jednotlivých ukazatelích. K poklesu ve výkonech došlo v oddělení pro dospělé čtenáře. Pobočky vykazují srovnatelné výsledky s loňským rokem.

2. Péče o knihovní fond

2.1 Doplnování KF

Přírůstek KF za rok.2004 celkem.....	4.718 knih. jednotek
z toho doplňovací odd.	1.857 knih. jednotek
Úbytek KF v roce 2004	2.536 knih. jednotek

Nákup KF je prováděn převážně prostřednictvím Internetu s výhodnými rabaty. Část nových knih je nakupována v obchodech (jedná se o tituly, které se v obchodní internetové síti zatím neobjevily), část fondu knihovna získala darem a to jednak od čtenářů, dále od různých institucí bezplatně (i v roce 2004 z programu MKČR Česká knihovna, od Multikulturního centra Praha, Min. zahraničí ČR aj.).

Průběžně je knihovní fond aktualizován, vyřazeny byly knihy zastaralé, poškozené a knihy, které čtenáři ztratili (ztráty byly knihovně uhrazeny).

Vzhledem k narůstající velikosti knihovního fondu jsou pro oddělení dospělých čtenářů plánovány změny v uspořádání fondu a rozšíření výpůjční plochy i do prostor, které v současné době slouží jako příruční sklad duplikátů knih.

2.2 Zpracování KF

V druhém pololetí roku 2004 zahájila knihovna zpracování v novém knihovnickém systému. Ze systému LANius (v OS DOS) byla převedena veškerá data do windowsovského systému Clavius. Ukládání dat právě ve zpracování dokumentů je sice náročnější, ale další využití je mnohostrannější - celkově by měl nový systém pracovat kvalitněji a efektivněji.

V oddělení zpracování knihovního fondu se pracovnice podílejí na celorepublikové tvorbě národních autorit, opravují stávající chybné záznamy a provádějí změny v katalogu i ve značení fyzického fondu knih.

Ve studovně pracovnice nadále průběžně vytváří (rovněž v novém systému Clavius) analytické záznamy – zpracovává regionální tisk a ukládá do databáze záznamy týkající se českokrumlovského regionu. Tato databáze se tak stává dalším výborným zdrojem informací o regionu, vhodně doplňuje současně budované databáze regionálních osobností a událostí.

2.3. Aktualizace KF

Aktualizace knihovního fondu je prováděna průběžně.

Úbytek KF k 31.12.2004 činil celkem 2.536 knihovních jednotek.

Vyřazené knihy byly odepsány, změny byly provedeny jak v úbytkových, tak i přírůstkových seznamech. Poškozené a neúplné publikace byly odvezeny do sběru, zastaralé byly nabídnuty knihovnám regionu a v poslední řadě byly dány do příležitostného prodeje za minimální ceny veřejnosti.

3. Služby čtenářům

Stejně jako v minulých letech byl omezen provoz o letních prázdninách, zavřeno bylo ve všech provozech knihovny 31.12.2004.

Prostřednictvím MVS bylo poskytnuto našim čtenářům celkem 91 knih z jiných knihoven (1 publikace byla zapůjčena prostřednictvím mezinárodní MVS).

Přístupu k Internetu využilo celkem 1.261 čtenářů (oproti roku 2003 o 77 uživatelů více), možnosti psaní v textovém editoru 45 uživatelů (o 8 méně). Oproti loňskému roku se opět zvýšil počet dětí do 15 let využívajících Internet (ze 126 dětí loni na 297 dětí v roce 2004).

K 31.12.2004 je registrovaným čtenářům v Městské knihovně v Horní a na pobočkách Mír a Plešivec k dispozici celkem 10 počítačů, z toho 8 připojených k Internetu, 2 slouží výhradně jen jako on line katalogy v oddělení dospělých čtenářů.

Pro čtenáře knihovny bylo pořízeno celkem 3.953 kopií z materiálů knihovny. V rámci MěK (včetně poboček) bylo k dispozici (pro prezenční i absenční využití) 106 titulů novin, časopisů a dále průběžně doplňovaný fond regionálních publikací a příručkové literatury (slovníky, encyklopedie, obrazové publikace aj.).

Po celý rok 2004 se konalo pro veřejnost v knihovně celkem 102 akcí, z toho 59 v oddělení pro děti a mládež. Pokračovaly přednášky ve spolupráci s CEIS Šípek, konaly se besedy (velmi příjemná atmosféra byla např. na besedě s významným českým básníkem Jiřím Žáčkem jak v knihovně, tak v ZŠ Linecká, velmi zajímavá byla také přednáška v podání Mgr. Ivana Slavíka o Adalbertu Stifterovi), lekce informační výchovy pro školy, zábavné programy pro děti i rodiče a pravidelné soutěže. K nejnavštěvovanějším patřily cestopisné besedy doprovázené promítáním diapozitivů (např. Putování manželů Jegorovových po řekách Evropy do Paříže), děti si oblíbily hlavně soutěže – v hojném počtu se sešly např. v dalším pokračování soutěže s Harry Potterem (2 velké akce). Jako velmi úspěšnou lze také jmenovat výtvarnou soutěž pro děti „S čerty (ne)jsou jen žerty“, při níž se hodnotily nejlepší práce z celkem 234(!) zúčastněných prací. Všechny práce byly vystaveny v prostorách dětského oddělení a v závěru roku vybrané práce byly odeslány do dalšího kola soutěže v Jičíně.

Během roku 2004 nabízela studovna knihovny další bezplatné lekce základní počítačové gramotnosti pro zájemce z řad čtenářů. Cílem těchto lekcí bylo naučit laiky základním dovednostem při práci s PC, zvládnout alespoň základy psaní v textovém editoru WORD, naučit hledat informace v síti Internet, používat e-mailovou poštu. Ohlasy na tyto akce knihovny jsou příznivé, zájemců však s postupem času ubývá.

Českokrumlovská knihovna se v roce 2004 připojila k celonárodní aktivitě – anketě „Moje kniha“, při níž byly sbírány hlasy pro nejoblíbenější knižní tituly občanů ČR. Čtenáři mohli hlasovat buď přímo prostřednictvím Internetu na adrese www.mojekniha.cz nebo pomocí anketních lístků, které byly knihovnicemi odesílány. Zajímavé výsledky ankety jsou k vidění na uvedené adrese, hlasování se zúčastnilo cca 90 tisíc občanů naší republiky.

4. Metodická činnost

Oddělení regionálních služeb již tradičně zpracovalo statistické výkazy za rok 2003, v rámci konkrétní metodické pomoci se uskutečnilo celkem 277 metodických návštěv a odborných konzultací (pomoc při aktualizacích a revizích knihovnických fondů, práce s integrovaným knihovnickým systémem LANius, využívání Internetu, zpracování projektů MKČR – VISK 3), pokračoval rozvoj výměnných souborů knih (v 272 souborech bylo rozvezeno celkem 15.475 svazků knih), konaly se porady knihovníků z profesionálních knihoven regionu (5).

Dále se pracovnice odd. regionálních služeb podílela na zpracování 8 projektů v rámci VISK pro rok 2005.

Na základě pověření MKČR byla provedena českokrumlovskou knihovnou (pracovnicí odd. regionálních služeb a ředitelkou) kontrola celkem 4 projektů z programu VISK 3 (z roku 2003) – v obecních knihovnách ve Zlaté Koruně, Větrní, Besednici a ve Chvalšínách.

Pro knihovníky regionu byl i v roce 2004 2x umožněn v MěK Č. Krumlov nákup literatury za výhodné ceny v rámci spolupráce s Nakladatelstvím U Jakuba z Pelhřimova.

Pracovnice oddělení se podílela na průběhu praktické části rekvalifikačního kurzu „Knihovna – informační centrum obce“ (do projektu byly zařazeny a rekvalifikační kurz úspěšně absolvovaly knihovnice z MěK ve Vyšším Brodě a knihovnice z Obecní knihovny v Besednici).

Vybraní knihovníci metodického obvodu (kritériem bylo životní nebo pracovní jubileum) se zúčastnili exkurze do Senátu ČR, kde jim byl hostitelem senátor MUDr. Martin Dvořák.

5. Další činnost

Pokračuje a rozvíjí se spolupráce s českokrumlovskými školami, institucemi a organizacemi.

O své činnosti informuje MěK občany průběžně prostřednictvím regionálního, příp. odborného knihovnického tisku nebo na následujících internetových adresách:

www.ckrumlov.cz na stránkách MěK nebo na www.knih-ck.cz.

6. Porady, školení a semináře

Během roku se pracovníci českokrumlovské knihovny, ale i knihovníci z ostatních knihoven regionu (hlavně městských) zúčastnili mnoha školení a seminářů, např.

- v JVK Č. Budějovice – např. přednášky o současné zahraniční literatuře, počítačové lekce (pokračovací WORD a EXCEL), seminář Multikulturního centra Praha o práci s menšinami, seminář ke zpracování audiovizuálních dokumentů, seminář „Pozitivní řízení – asertivita pro manažery“ aj.
- V Národní knihovně v Praze - cyklus přednášek o literatuře
- Ředitelka se zúčastnila všech jednání a porad týkajících se výkonu regionálních funkcí pověřenou knihovnou (Krajská knihovna Zlín, porady ředitelky bývalých okresních knihoven kraje v JVK Č. Budějovice)
- Literární Šumava – SKIP – práce s regionální literaturou – Horní Planá
- Malé podzimní setkání v Milevsku – SKIP
- Knihovnická dílna 2004 – pro pracovníky dětských oddělení – SKIP – Jičín
- Celostátní konference Knihovny současnosti 2004 – NK Praha – Seč u Chrudimi (pracovnice odd. regionálních služeb D. Wimmerová získala „Cenu českých knihovníků“ za zásluhy v rozvoji českého knihovnictví)
- Podzimní knižní veletrh – Havlíčkův Brod

7. Změny ve vybavení MěK

- Poslední říjnový týden 2004 byla stěhována pobočka knihovny v DPS Vyšehrad do jiných prostor v budově DPS. Prostory, které dnes knihovna využívá, jsou oproti bývalým stísněné a spíše nouzové.
- Zakoupen a instalován byl nový knihovnický program Clavius (částečně hrazen z dotace MKČR v rámci programu VISK 3).
- Byla provedena výměna osvětlení v prostorách dětského oddělení (stropy musely být následně vyběleny), v odd. region. služeb (bude nutno vybělit strop) a v kanceláři knihovnic, provedeny byly zednické práce s následným vybělením v prostoru pod schody v odd. pro dospělé čtenáře.
- Odd. regionálních služeb vybaveno novými regály v hodnotě 30 tisíc Kč (hrazeno ze státní dotace na regionální činnost)
- Zakoupeny byly 4 nové monitory (studovna, odd. pro dospělé (2 ks), odd. pro děti) a reproduktorové sady
- Dokoupeno bylo 10 licencí AVG 7.0 v rámci smlouvy SELECT.
- Pro potřeby statistiky zakoupen upgrade pro program v EXCEL z Městské knihovny v Hradci Králové (pro odd. region. služeb).
- Během prosince 2004 došlo ke změně poskytovatele Internetu (firmu IPEX nahradila a. s. TRANSOFT).

7. Různé

- Prostředky získané od státu v roce 2004:

dotace na regionální činnost:	994.000,-- Kč
VISK 3	130.000,-- Kč
- Finanční sponzorský dar: 5.000,-- Kč (MUDr. Mirka Divišová z Č. Krumlova)
 - Knihovnu během roku navštívili kolegové a kolegyně - knihovníci - ze zahraničních knihoven – uskutečnily se 2 exkurze pro hornorakouské knihovníky, se kterými už knihovna v minulosti spolupracovala, 1 exkurze pro studenty střední školy v Zwettlu, 1 při příležitosti návštěvy smíšené delegace hostů – účastníků Valné hromady Svazu knihovníků (SKIP), která se konala v Městské knihovně v Jindřichově Hradci.
O činnost knihovny projevíli zájem také členové senátu – Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu...při své návštěvě Č. Krumlova (pod vedením senátora M. Dvořáka).
 - 100 hodinovou povinnou praxi absolvovala v českokrumlovské knihovně během letních měsíců (na požádání fakulty) studentka Ústavu informačních studií při FFUK Praha.
 - Prostory pobočky na sídlišti Mír byly využity při volbách, které se v roce 2004 konaly. Knihovnice pobočky byla členkou volební komise.

Zapsala: K. Votřelová
Český Krumlov 14.1.2005